

Report on Bachelor / Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Kristýna Czakoiová
Advisor:	PhDr. Karolína Vozková
Title of the thesis:	Efektivita exportního financování ve světě (Efficiency of export financing in the world)

OVERALL ASSESSMENT (provided in English, Czech, or Slovak):

Úvod a obecné hodnocení

Kristýna Czakoiová se ve své bakalářské práci zabývala modelováním exportu pomocí gravitačního modelu. Cílem práce bylo zjistit, které institucionální uspořádání podpory exportu je neefektivnější. V analýze je zahrnuta Česká republika (systém banka – ČEB - a pojišťovna - EGAP), UK (systém pouze pojišťovna) a USA (systém eximbanka). V první části se autorka zabývala historií agentur podporujících export a popisem fungování jednotlivých systémů. Ve druhé části pak autorka empiricky testovala několik hypotéz týkajících se efektivity exportu v rámci jednotlivých systémů. K tomu využila metody gravitačního modelu, který je v podobné literatuře standardní, a sesbírala data z výročních zpráv jednotlivých exportních agentur. Výsledky analýzy podle autorky naznačují, že systém podpory exportu využívaný v ČR je ze tří porovnávaných systémů neefektivnější.

Práce je velmi dobře zpracovaná a struktura odpovídá cílům i prostředkům analýzy. Velmi oceňuji rozsáhlou práci autorky na sběru dat o podpoře exportu z výročních zpráv jednotlivých exportních agentur. Práce dle mého názoru odpovídá nadprůměru bakalářských prací na IES.

Literatura

Autorka ve své práci dobře analyzuje stav současného poznání v dané oblasti a poskytuje čtenáři komplexní obraz o tématu. Stejně tak vhodně zasazuje svou práci do existující literatury a vysvětluje, v čem se její práce od existujícího výzkumu liší. Jedná se hlavně o zaměření na nové časové období a jiné země než dosavadní práce a využití jiné hlavní proměnné (k níž nicméně mám dotaz, viz první bod v následující sekci).

Metodologie

V samotné metodologii práce pro mě přetrvává několik nejasností, které ale autorka pravděpodobně bude umět vysvětlit, přestože v práci není jejich vysvětlení zcela přímočaré. Zdůrazňuji, že nepovažuji následující výtky za kritické, nýbrž pouze takové, jejichž vyjasnění by vydařenou práci dále vylepšilo.

- Práce dle mého názoru nedostatečně diskutuje důvody, proč je dle autorky lepší její metoda, kde do jedné proměnné zahrneme zároveň podporu ČEB i EGAP, navíc způsobem, že vezmeme maximum z těchto dvou čísel. Jediné, navíc velmi stručné, vysvětlení tohoto kroku jsem našel na straně 18, nicméně se jedná pouze o konstatování, že tento postup vymezuje autorčinu práci od relevantní literatury, které se zabývá tímto tématem.
- Dále mi není jasné, proč na straně 41 u proměnné *export* není použita stejná úprava jako u proměnné *podpora*, tedy nahrazení nulových hodnot jedničkou (což se zdá být správným způsobem jak se vypořádat s problémem nulových hodnot při převedení na logaritmy). Namísto této úpravy se autorka rozhodla nezahrnout nulová pozorování v analýze.
- Dále bych uvítal kvalitnější diskuzi u modelu LSDV na straně 48. Vysoká hodnota R-squared u LSDV modelu nemusí nutně znamenat, že je model dobře definovaný, jak autorka uvádí. Naopak hodnoty R-squared větší než 0.9 jsou u LSDV modelů běžné a plynoucí ze samotného designu LSDV modelů. Bylo by vhodné doplnit analýzu o výsledky například F testu porovnávacího model bez binárních proměnných a použitý model, namísto pouhého konstatování, že model je dobře definovaný, protože R-squared je velmi vysoké.
- V práci mi také chybí diskuze problému možné endogenity HDP a exportu. Autorka argumentuje, že HDP pozitivně ovlivňuje export, přitom export je naopak jednou z integrálních determinantů HDP. Minimálně by bylo vhodné otestovat robustnost výsledků i bez použití HDP jako vysvětlující proměnné.

Report on Bachelor / Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Kristýna Czakoiová
Advisor:	PhDr. Karolína Vozková
Title of the thesis:	Efektivita exportního financování ve světě (Efficiency of export financing in the world)

- Bylo by dobré v práci lépe objasnit, proč nelze používat per capita proměnné. V této verzi mi některé závěry analýzy přijdou příliš předvídatelné (například to, že exportéři vyvázejí zboží větší hodnoty do zemí, které mají větší HDP).
- Má poslední výtka k analýze se týká jejího závěru. Rozdíl v odhadu efektu podpory exportu mezi ČR a USA je velmi malý, nedělal bych proto takto jasné závěry typu "nejefektivnější institucionální uspořádání je banka a pojišťovna", naopak bych formulaci změkčil a otočil tím, že samotná pojišťovna (tedy systém využívaný v UK) se neprokázala být statisticky významnou podporou exportu. Také mám problém s podobně obecným závěrem založeným na jednom pozorování (ČR), navíc ve velmi turbulentní době kolem finanční krize.

Přínos

Autorka svou prací vhodně přispívá do probíhající diskuze o změně systému podpory exportu v České republice. Toto téma považuji za velmi aktuální a je pravdou, že empirických studií, jako je tato, je v ČR nedostatek. Jak jsem již uvedl výše, líbilo by se mi, kdyby autorka v práci více rozvedla závěr a lépe a obsáhleji diskutovala možná doporučení plynoucí z těchto výsledků. Tím by byl přínos práce ještě znásoben.

Forma, ostatní postřehy

Na závěr mám několik drobných poznámek, jejichž zapracování by vedlo k lepšímu celkovému obrazu práce. Předklepy a gramatické chyby jsou relativně časté, což nepůsobí dobře, a textu by tak výrazně pomohla důkladná jazyková korektura. Závažnějším problémem jsou nepřesné formulace některých vět, které vedou k nesmyslným výrokům. Například věta „Otázkou zůstává, co s touto institucí [ČEB] dál. Jedna z možných variant je její transformace na banku, která by nebyla pod regulací ČNB.“ (s. 24-25) chybně naznačuje, že komerční banky nepodléhají regulaci ČNB. Podobně věta „Agentury si začaly navzájem konkurovat v poskytování dlouhodobých úvěrů třetím zemím“ (s. 28) chybně uvádí, že exportní agentury poskytují úvěry státům, a ne firmám. Také je třeba zpřesnit formulaci popisků některých grafů, například Obrázek 1.1 ukazuje hospodářský výsledek, ne zisk.

Drobné tipy pro autorku: odkazy na weby dejte do poznámek pod čarou, ne do závorek; v LaTeXu se podívejte na balíčky booktabs a resizebox, které zlepší grafickou podobu Vašich tabulek.

Závěr

Přes některé nejasnosti v komplexní metodologii analýzy se domnívám, že autorka odvedla skvělou práci a zhostila se těžkého tématu dobře. Proto navrhuji práci přijmout k obhajobě se známkou 1 (výborně).

Report on Bachelor / Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Kristýna Czakoiová
Advisor:	PhDr. Karolína Vozková
Title of the thesis:	Efektivita exportního financování ve světě (Efficiency of export financing in the world)

SUMMARY OF POINTS AWARDED (for details, see below):

CATEGORY	POINTS
Literature (max. 20 points)	20
Methods (max. 30 points)	25
Contribution (max. 30 points)	29
Manuscript Form (max. 20 points)	17
TOTAL POINTS (max. 100 points)	91
GRADE (1 – 2 – 3 – 4)	1

NAME OF THE REFEREE: Mgr. Miroslav Palanský

DATE OF EVALUATION: June 2, 2017

Referee Signature

EXPLANATION OF CATEGORIES AND SCALE:

LITERATURE REVIEW: *The thesis demonstrates author's full understanding and command of recent literature. The author quotes relevant literature in a proper way.*

Strong Average Weak
20 10 0

METHODS: *The tools used are relevant to the research question being investigated, and adequate to the author's level of studies. The thesis topic is comprehensively analyzed.*

Strong Average Weak
30 15 0

CONTRIBUTION: *The author presents original ideas on the topic demonstrating critical thinking and ability to draw conclusions based on the knowledge of relevant theory and empirics. There is a distinct value added of the thesis.*

Strong Average Weak
30 15 0

MANUSCRIPT FORM: *The thesis is well structured. The student uses appropriate language and style, including academic format for graphs and tables. The text effectively refers to graphs and tables and disposes with a complete bibliography.*

Strong Average Weak
20 10 0

Overall grading:

TOTAL POINTS	GRADE		
81 – 100	1	= excellent	= výborně
61 – 80	2	= good	= velmi dobře
41 – 60	3	= satisfactory	= dobře
0 – 40	4	= fail	= nedoporučuji k obhajobě